

het netwerk van vier lokale raden en het wmo-platform SWF is

- ✚ hét officieel en onafhankelijk adviesorgaan van het gemeente
- ✚ heeft alléén de belangen van de (potentieel) kwetsbare inwoners voor ogen, en
- ✚ is aanspreekbaar als *dé levendige* organisatie van de vraagzijde

AAN het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Súdwest-Fryslân
verzonden per mail info@gemeenteswf.nl

betreft ongevraagd advies “task force:
“wonen◇zorg / zorg◇wonen”

datum 3 juni 2014

Geacht college,

Hierbij treft u de aanbevelingen aan zoals de werkgroep “wonen” aan ons zond met het verzoek e.e.a. via het algemeen bestuur van ons platform aan u door te geleiden. Gezien de gevoelde urgentie voor een spoedig gesprek met (vertegenwoordigers van) uw college en de komende zomerperiode, zenden wij de aanbevelingen reeds nu toe. Aanvullende opmerkingen uit het algemeen bestuur zullen wij u alsnog kenbaar maken.

De werkgroep heeft de aanbevelingen aan ons toegezonden met de suggestie dat een “keukentafelgesprek” waarin zowel “de vraag-achter-de-vraag” als de “eigen kracht” van betrokkene (in dit geval het gemeentebestuur) aan de orde is om gezamenlijk te komen tot:
--een goede definitie van het gesignaleerde probleem, en
--op basis van de aanbevelingen tot mogelijke oplossingsrichtingen.
Onzerzijds zullen leden van het dagelijks bestuur en van de werkgroep aanwezig kunnen zijn.

Wij zien een uitnodiging uwerzijds voor een dergelijk gesprek, kan het zijn op korte termijn (de reeds gereserveerde datum 12 juni is wellicht een suggestie), gaarne tegemoet.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van het wmo-platform Súdwest-Fryslân,
R. Hogendoorn, secretaris.- EG Gaarlandt, voorzitter.-

aanbevelingen van de werkgroep “wonen”

vooraf

D.d. 28 januari 2014 stelde het algemeen bestuur van het wmo-platform SWF een “werkplan 2014” vast.

Een werkgroep “wonen” maakt daar deel van uit.

Deze werkgroep werd gevraagd advies uit te brengen over de mogelijke gevolgen van de invoering van de nieuwe WMO en andere rijksmaatregelen in de zorg en op volkshuisvestelijk gebied.

Omdat sprake was van verkiezingen/collegevorming heeft het dagelijks bestuur, op verzoek van de werkgroep, per brief d.d. 15 april, aan de formateur o.a. het navolgende in overweging gegeven:

relatie zorg<>wonen en wonen<>zorg

In het werkplan 2014 is een werkgroep “wonen” opgenomen. Deze werkgroep zal rapport uitbrengen over de relatie tussen de begrippen:

--afbouw intramurale voorzieningen, verzorg- en verpleegplekken

--beschikbaarheid van zowel voldoende geschikte ouderenhuisvesting, als plekken in beschermd- en begeleid-wonen complexen

--impact van de wens “langer thuis wonen” op de beschikbaarheid en bereikbaarheid van dagopvangvoorzieningen

--spreiding van genoemde voorzieningen over onze uitgestrekte gemeente

--bereikbaarheid (ook en juist in de zin van “betaalbaarheid”) van deze woon-zorg/zorg-woon voorzieningen.

Vooruitlopend op deze rapportage en na contact met leden van de werkgroep geven wij u het navolgende in overweging.

De media, de landelijke koepels in de zorg en contacten met bestuurders van zorginstellingen geven aan dat juist deze transitie het gevaar inhoudt dat:

--snelle invoering van het nieuwe beleid in 2015 juist op dit terrein van “volkshuisvesting”

--pas op (middel)lange termijn oplossingen in de sfeer van planontwikkeling, bestemming en bouw zal kunnen opleveren.

Met de nieuwe verantwoordelijkheden in het sociaal domein van gemeenten is die problematiek er niet één om aan “de markt over te laten”. De gemeente zal, onzes inziens, daarover regie moeten willen voeren.

Deze urgente en voorzienbare (kwantificeerbare) problematiek dient onzes inziens als één van de belangrijkste speerpunten van het op uitvoering gerichte gemeentelijk beleid in de komende vier jaar, gezien te worden.

De status “bestuurlijke- en ambtelijke task force” zou voor dit speerpunt niet misstaan.

Een koppeling van de portefeuille “zorg” aan de portefeuille “volkshuisvesting” willen wij daarbij in overweging geven.

De werkgroep is twee keer bijeen geweest en brengt hierbij bovenbedoeld advies in de vorm van een aantal aanbevelingen aan het dagelijks bestuur uit, met het verzoek e.e.a. via het algemeen bestuur van het WMO-platform SWF, naar het college van burgemeester en wethouders dóór te geleiden.

werkwijze werkgroep

De werkgroep is Mw Haagsma dank verschuldigd voor het bieden van vergaderruimte in de Bloemkamp.

De werkgroep heeft veel leeswerk verricht. Een (onvolledige) opsomming hiervan is hierbij gevoegd.

Leden van de werkgroep hebben ‘in eigen kring’ gesprekken gevoerd over dit onderwerp.

In twee “vrije discussie-ronden” is de werkgroep tot de conclusie gekomen dat het geschetste vraagstuk:

volkshuisvestelijke gevolgen van de decentralisaties/rijksmaatregelen in de zorg én als gevolg van het woonakkoord:

- *urgent is*

- *door alle betrokken partijen ook als zodanig wordt erkent*

- *grote (financiële-) gevolgen kan hebben voor gemeenten*

- *bovenal: grote gevolgen zal hebben voor de zorg voor de (potentieel-) kwetsbare inwoner.*

van signaleren naar dóén: cijfers & visie als noodzakelijke tussenstap

De werkgroep onderscheidt in onderstaande aanbevelingen twee trajecten:

- een inventariserend-, beschrijvend traject dat op korte termijn moet leiden tot kwantificering van de volkshuisvestelijke problematiek in samenhang met/als gevolg van, de te verwachten zorgvraag in SWF
- een daaropvolgend bestuurlijk traject waarbij op grond van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van vele betrokken partijen (zorginstellingen, corporaties, zorgkantoor en –verzekeraar, provinciaal bestuur en de eigen gemeentelijke transformatie-organisatie 2015 e.v.) gekomen wordt tot een gemeenschappelijk gedragen visie.

Omdat de decentralisatie in de (jeugd)zorg nadrukkelijk een plannende- en uitvoerende verantwoordelijkheid legt bij het gemeentebestuur; gaat de werkgroep ervan uit dat het gemeentebestuur in deze trajecten leidend is (initiatief, regie, politiek-bestuurlijke wil).

Daarin wordt de werkgroep bevestigd in passages uit het collegeakkoord zoals dat intussen tot stand is gekomen:

- o p.9: onder kop “zorg, wonen, welzijn”
wonen jongeren...”daarnaast ouderen, mensen met beperking, langer thuis wonen+ gemeentelijke beleidsvrijheid benutten voor aanpassen van woningen”
- o p 12 “particuliere investeringen nodig in woon/zorgarrangementen en stedelijke grootschalige woningbouwprojecten”
“gemeente heeft daarin een regiserende en verbindende rol”
- o p 9 ambities samengevat: ”er is een passend woningaanbod”.

De gemeentelijke zorgplicht, zoals neergelegd in de nieuwe wet maatschappelijke ondersteuning en voor SWF uitgewerkt in o.a. de Koersnota; noodzaakt een actieve-, initiërende- rol van het gemeentebestuur om te komen tot een integrale aanpak van de geschetste problematiek.

Oplossingen in deze, óók volkshuisvestelijke-, problematiek dienen dan ook te worden gezien als “voorliggende voorziening” die tot “verzilvering” kan leiden; zoals bedoeld in het beleidsplan “sturing, financiering en inkoop”, welk plan recent in de gemeenteraadscommissie is vastgesteld.

Een regelrechte samenhang tussen “zorgplicht” en “financierbaarheid” derhalve.

aanbevelingen

1. op de kortst mogelijke termijn **in kaart brengen** van de problematiek

- de raad voor de leefomgeving stelt: 10.000 ouderen, 1.200 mensen met een beperking en 800 ggz cliënten zullen elk jaar, in de komende vijf jaar geen toegang meer krijgen tot intramuraal verblijf
- ge-extrapoleerd naar onze gemeente zou dit betekenen: 300 mensen die in de komende jaren thuis zullen blijven wonen, vormen van (langdurige) intensieve zorg moeten krijgen en om extra murale voorzieningen zullen vragen
- gesteld is, dat in de komende jaren 100.000 aangepaste woningen nodig zullen zijn
- ge-extrapoleerd naar onze gemeente zou dit om een aantal van 477 moeten gaan
- vergrijzing, prognoses over de groei van aantallen dementie-patiënten, áfbouw van begeleiding in beschermd wonen complexen
- in gesprekken met zorginstellingen komt naar voren dat deze trend aantoonbaar is en in kaart is te brengen
- gegevens zijn beschikbaar over verhuisbewegingen en verhuismotieven van senioren
- zijn die gegevens af te zetten op de woningvoorraad in onze gemeente
- inventariseer ook, waar mogelijk, de financiële mogelijkheden van hen die op ‘eigen kracht’ een verhuismotief hebben

2. metterwijl deze cijfermatige inventarisatie gepaard laten gaan met een **panel van deskundigen**
 - formeer een panel vanuit zorginstellingen en corporaties en de “georganiseerde vraagzijde” met als opdracht:
 - interpreteer op basis van praktijkvoorbeelden de aangeleverde cijfers,
 - geef samenhangen weer tussen de (kosten van) te leveren zorg, langer thuis wonen en noodzakelijke extra-murale zorg
 - zoek voorbeelden van innoverende oplossingen

3. breng een tussenrapportage uit: **voorlopig visiedocument**
 - presenteer dit document in een gecombineerde cie-vergadering
 - organiseer **een brede conferentie** op basis van dit document
 - betrek daarbij de binnengemeentelijk opererende zorginstellingen en corporaties
 - betrek provinciaal bestuur, zorgkantoor en verzekeraar
 - betrek maatschappelijk betrokken en geïnteresseerde (private)partijen
 - betrek de “georganiseerde vraagzijde”
 - formuleer concrete doelstellingen (aantallen / woonvormen / termijnen)
 - concludeer dat een task force deze doelstellingen tot uitvoering brengt

4. interesseer externe zwaargewichten om periodiek deel te nemen aan **de task force** en hun netwerk in te zetten voor te vinden innoverende oplossingen langs bijzondere financieringskanalen.

werkgroep “wonen”,
24 mei 2014

leden werkgroep “wonen” van het WMO-platform SWF

- Mw A.Haagsma, lokatiemanager Bloemkamp, Planteingroep
- H.van den Broek, voorzitter centrale cliëntenraad Planteingroep
- P. Du Boi, beleidsadviseur GGD Fryslân, lid huurdersver. Sneek Accolade en lid WMO-platform SWF
- EG Gaarlandt, voorzitter WMO-platform SWF
- A.Hagedorn, secretaris seniorenraad SWF, lid lokale wmo-raad Bolsward
- W. van Kalsbeek, ervaringsdeskundige en lid lokale wmo-raad vh Wûnseradiel
- D.Tearney, voorheen medewerker Talant (beschermde woonvormen) en lid CIG en WMO-platform
- H.Woudstra, ervaringsdeskundige en lid lokale wmo-raad vh Nijefurt

(onvolledige) literatuurlijst

- Aedes-Actiz: Kenniscentrum Wonen-Zorg meerdere recente publicaties en onderzoeken, o.a. Webspecial: woonwensen voor ouderen
- werkconferentie Aedes-Actiz: duurzame verdienmodellen voor extramuralisering
- initiatief provincie Gelderland “wonen met een plus”
- GGD Fryslân: woning en woonomgeving (kerncijfers 2010)
- Transitiebureau Wmo: informatiekant beschermd wonen (febr. 2014)
- Raad voor de leefomgeving en infrastructuur: “langer zelfstandig, een gedeelde opgave van wonen, zorg en welzijn” 15 januari 2014
- Partoer: “verhuisbewegingen en verhuismotieven van senioren in de gemeente Súdwest-Fryslân” (juni 2013).